

การประมงปลากระตักในอ่าวไทย

ปิยะโชค สินอนันต์* ทิวรัตน์ สินอนันต์^๑ ปวีโรจน์ นรนาถตระกูล^๒ นันทชัย บุญจร^๓ และ

สุวรรณทนา ทศพรพิทักษ์กุล^๔

^๑ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยฝั่งตะวันออก

^๒ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยตอนบน

^๓ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยตอนกลาง

^๔ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงทะเลอ่าวไทยตอนล่าง

บทคัดย่อ

การศึกษาการประมงปลากระตักในอ่าวไทย ปี 2551 พบเครื่องมือประมง 4 ประเภท คือ เรืออวนครอบปลากระตักประกอบแสงไฟล่อขนาดเล็ก เรืออวนครอบปลากระตักประกอบแสงไฟล่อขนาดมากกว่า 14 เมตร เรืออวนล้อมจับปลากระตักกลางวัน และเรืออวนล้อมจับปลากระตักประกอบแสงไฟล่อ โดยมีอัตราการจับสัตว์น้ำเฉลี่ยเท่ากับ 499.46 1,327.41 1,754.95 และ 2,521.70 กิโลกรัม/วัน ตามลำดับ องค์กรประกอบชนิดสัตว์น้ำประกอบด้วยปลากระตัก ร้อยละ 83.92 83.22 87.63 และ 76.96 ตามลำดับ และสัตว์น้ำอื่นๆ ร้อยละ 16.08 16.78 12.37 และ 23.04 ตามลำดับ โดยชนิดของปลากระตักที่พบมากจากทั้ง 4 เครื่องมือ คือ *Encrasicholina heteroloba* *E. punctifer* และ *E. devisi* ตามลำดับ ชนิดสัตว์น้ำอื่นๆ ที่พบมาก ได้แก่ ปลาทุ-ลึง ปลาทุ ปลาปลิง ปลาข้างเหลือง ปลาหลังเขียว ปลาแฉ่งไก่ ปลาทุแฉก และปลาสิกุลตาโต โดยปลากระตักและปลาผิวน้ำเศรษฐกิจที่จับได้มีความยาวเฉลี่ยขนาดเล็กกว่าขนาดที่เริ่มสืบพันธุ์ครั้งแรก และพบว่าการทำประมงปลากระตักในอ่าวไทยมีความสูญเสียทางเศรษฐกิจจากการนำเอาปลาผิวน้ำเศรษฐกิจทั้ง 9 ชนิดมาใช้ประโยชน์ก่อนขนาดแรกเริ่มเจริญพันธุ์สูงที่สุดจากเรืออวนล้อมจับปลากระตักประกอบแสงไฟล่อ เท่ากับ 7,385.40 บาท/วัน รองลงมาคือ เรืออวนล้อมจับปลากระตักกลางวัน เท่ากับ 2,621.16 บาท/วัน เรืออวนครอบปลากระตักประกอบแสงไฟล่อขนาดมากกว่า 14 เมตร เท่ากับ 1,359.38 บาท/วัน และเรืออวนครอบปลากระตักประกอบแสงไฟล่อขนาดเล็กเท่ากับ 1,027.61 บาท/วัน

คำสำคัญ: การประมง ปลากระตัก อ่าวไทย

*ผู้รับผิดชอบ: ๒ หมู่ที่ ๒ ต.เพ อ.เมือง จ.ระยอง ๒๑๑๖๐ โทร ๐ ๓๘๖๕ ๑๓๖๕

e-mail: ptsinanun@yahoo.com

Anchovy Fisheries in the Gulf of Thailand

Piyachoke Sinanun^{1*} Thiwarat Sinanun¹ Pavarot Noranarttragoon² Nuntachai Boonjorn³ and
Suwantana Tossapornpitakul⁴

¹Eastern Marine Fisheries Research and Development Center

²Upper Gulf Marine Fisheries Research and Development Center

³Chumphon Marine Fisheries Research and Development Center

⁴Southern Marine Fisheries Research and Development Center

Abstract

Anchovy fisheries in the Gulf of Thailand was studied in 2008. Four fishing gears were found: anchovy falling net with luring light (small size), anchovy falling net with light luring (size more than 14 m), daytime anchovy purse seine and anchovy purse seine with light luring. Catch rates of those 4 anchovy fishing gears were 499.46, 1,327.41, 1,754.95 and 2,521.70 kg/day, respectively. The percentages of anchovies found in the compositions of those 4 fishing gears were 83.92, 83.22, 87.63 and 76.96, respectively, while those of other fish were 16.08, 16.78, 12.37 and 23.04, respectively. Dominant species of anchovies were *Encrasicholina heteroloba*, *E. punctifer* and *E. devisi*, while the other fish were *Rastrelliger* spp., *R. kanagurta*, *R. brachysoma*, *Selaroides leptolepis*, *Sardinella gibbosa*, *Atule mate*, *Megalaspis cordyla*, *Decapterus maruadsi* and *Selar crumenophthalmus*. Average sizes of anchovies including the other fish from anchovy fisheries were found smaller than their sizes at first maturity. Economic loss from anchovy fisheries in the Gulf of Thailand due to the catches of those 9 economically important fish juveniles was also studied. The maximum loss of 7,385.40 baht/day was found from anchovy purse seine with light luring, followed by those of daytime anchovy purse seine, anchovy falling net with light luring (size more than 14 m) and anchovy falling net with light luring (small size) which were 2,621.16, 1,359.38 and 1,027.61 baht/day, respectively.

Key words: fisheries, anchovy, the Gulf of Thailand

*Corresponding author: 2 Moo 2, Phe Sub-district, Muang District, Rayong 21160. Tel. 0 3865 1764

e-mail: ptsinanun@yahoo.com